

bedsmand, som vilde falde paa at tilbageholde sin Mening om en Sag af Frygt for Afskedigelse, ligesom det sikkert vilde være meget taabeligt af nogen Minister, at han eller hun ikke gerne hørte paa enhver saglig Kritik. I Undervisningsministeriet findes en saadan Minister for Tiden ikke. Men med dette Forsøg paa at ophidse Embedsmændene imod mig mener man at have gjort et saa udmærket Fund, at man intet lader ligge. Da jeg forleden paa et Møde mellem Gynnasie lærerne og Erhvervenes Mænd paa given Foranledning i et lille Indlæg fraraadede Lærerne at bibringe de unge studerende den Tro, at de foruden at være Herrer i Aandernes Rige nu ogsaa med Lethed kunde blive Herrer i Erhvervenes Rige, og opfordrede Lærerne til at faa de studerende ned fra et Herrestandpunkt til et Tjenerstandpunkt, Udtalelser, som jeg er vis paa alle fornuftige Mennesker kan underskrive, saa benyttede den københavnske Skoleborgmester — der ikke havde været til Stede ved Mødet — dette til en, ja, jeg kan kun betegne det som en desperat Klage i „Berlingske Tidende“ over, at jeg, skønt jeg selv var Akademiker, havde haaret *Embedsstanden* ved disse Udtalelser — der var maaske andre fornuftige Mennesker, der ligesom jeg brast i Latter over dette Raseri.

Jeg har altsaa ikke villet afskedige nogen Embedsmand; jeg har kun, som det ærede Medlem Hr. Rode har sagt, villet ændre Forholdet vedrørende en Bistilling, en Embedsmand har. Det ærede Medlem Hr. Rode har, og med Rette, undret sig over, at Ting, der har været tilsigtet, har været under Overvejelse, under Forberedelse, men som ikke er blevet til noget, ved Indiskretion kommer frem i Pressen, endda, kan jeg tilføje, i usandfærdig Form, men vil det ærede Medlem Hr. Rode saa virkelig, at jeg for anden Gang skal staa her og gøre Rede for, hvad jeg saaledes har haft under Overvejelse angaaende en stadig i Tjeneste værende Embedsmands Bistilling? Jeg vil dog vente og høre, om noget saadant virkelig forlanges af mig. Jeg skal foreløbig indskrænke mig til to Udtalelser.

Det ærede Medlem Hr. N. Neergaard har udtalt, at jeg skulde have sagt, at Konsulenten for Folkeskolevæsenet ikke kunde tilføre mig noget værdifuldt i Overvejelserne angaaende Folkeskolevæsenets Ordning. Nej, det har jeg ikke udtalt. Jeg har ikke udtalt mig om Konsulentens embedsmæssige Arbejde. I Samtaler med ham har jeg tværtimod sagt til ham, hvilke

store og naturlige Opgaver der laa for ham som Konsulent, og jeg har derfor fremhævet det uheldige i, at han havde en Bistilling, der i to Maaneder holdt ham borte fra hans Embede. Det, jeg har sagt, er, at jeg ikke kunde hente Raad hos ham med Hensyn til Seminarieundervisningen. Det er til dette nyskabende Arbejde, jeg trænger til Hjælp og Raad.

Det ærede Medlem Hr. N. Neergaard har ment, at det maatte jeg sagtens kunne faa hos Professor N. A. Larsen, naar alle Seminariefolk har sendt ham saa pæn en Hilsen. Jeg skal lade denne Hilsen ligge og holde mig til de Udtalelser, som *Ministeriet* i denne Tid har modtaget fra Statsseminarierne angaaende deres Ønsker med Hensyn til Undervisningsplanen. Igennem disse Udtalelser gaar der, naar jeg ser bort fra en enkelt demonstrativ Undtagelse og enkelte, der er tilfredse, et ens-tonigt Krav om at komme bort fra Lektierperiødet, bort fra aandløs Udenadslæren af Ting, der er glemt, naar Eksamen er forbi, og heller ikke fortjener bedre, bort fra den evige Eksamensrepetition: Selvarbejdet, Opøvelse i Brug af Bøger, virkelig Læsning, Opøvelse i Lærergerning, saaledes lyder Kravene fra Seminarierne til Ministeriet. Er dette nu nye Krav, Krav, som maaske har været ukendt tidligere for Ministeriet? Nej, det er det ingenlunde; disse Krav har været fremsat tidligere for Ministeriet. Jeg skal, for at illustrere det, jeg siger, tage et enkelt Punkt ud af Undervisningsplanen og Seminarieordningen, nemlig Dansk til 1ste Del, altsaa den Prøve, der aflægges efter to Aars Seminarieuddannelse. Ifølge Bekendtgørelsen af 8. Juni 1894 kræves i Dansk til 1ste Del: „a) Forstandig og tydelig Oplæsning saavel af Poesi som af Prosa. Udfaldet af denne Prøve vil faa en væsentlig Indflydelse paa Karakteren for mundtlig Dansk; b) Kendskab til Sproglæren i alle dens Hoveddele (Lyd-, Ord-, Form-, Sætnings- og Retskrivningslære)“ o. s. v. Da Seminarieloven havde virket i 5 Aar, indgik Seminarieforstander i Jelling, Sophus Sørensen, den senere Konsulent og derefter Biskop, med en Forestilling til Ministeriet angaaende den nye Ordning, hvori han særlig udtalte sig om Dansk og Religion, og om Dansk til 1ste Del udtalte han: Retskrivningslære og Sproglære kommer let til at dominere de to første Aar i Danskundervisningen paa Bekostning af det, der dog er Hovedsagen ved Modersmaalsundervisningen: Indlevelse i Modersmaalets Litteratur